

Arroita

etxebizitza

Aldacrak:

Ahozkoa: **Arróitte / Arróitebe**

43° 9' 25"

2° 33' 55"

Berriz Iruditan / J.A. Ramos

"... la casería llamada de Arroita radicante con sus pertenecidos en la anteiglesia de Berriz,... en la barriada de Murgoitio... consta de dos viviendas con sus correspondientes cocina y demás repartimientos, cuerdas y mucho local para el uso de labranza; es de construcción antigua, pero las obras se hallan sólidas y en buen estado; mide su planta, la del orrio, antuzano y franquicia de su frente ocho áreas, cuarenta centiareas, setenta decímetros y setenta y tres centímetros, que equivalen a doscientos veinte y un estados..."

DJE 5/37 or. v (1881)

Inguruko baserriek izena ematen dion baserri honen gaineko aipuak XVII. mendearen erdialdean kokatzen dira: *Arroita* (1642, BAHF, A1201/32). Gerora, dokumentazioan forma bera mantendu du, batzuetan -t bikoitzaz agertu bada ere: *Arroita* (Bizkaiko su-erroldean), *Arroitta* (1792, BAHF, A269/5) eta *Arróilas* (1859), Berrizko Udalak egindako Nomenklaturan. Beraz, aldaketarik gabeko baserri-izen baten aurrean aurkitzen gara. Berriztarren artean, *Arróitte* moduan ezagutzen da, eta izen bera erabiltzen dute zona honetako baserri-auzoak identifikatzeko.

XVI. mendeko silarridun hormak gorde dituen baserri handia da, nahiz eta haren tipologia XVIII. mendekotzat jo daitekeen. Solairu bi eta ganbara ditu, eta atarteko arku ederrak eta haren gainean zabaltzen diren harlanduzko bi leihoek gaur egungo baserriaren itxura indartzen dute. Erdialdeko eta eskumako hormak harlangaitzez egin ziren, eta kontraste bizia egiten dute ezkerraldean bista-bistan dituen kalitate oneko silarri zaharrekin. Bi isurkitako teilatua dauka, eta baeen banaketa ez da simetria ardatzaren arabera egin.

toponimia

Izen iluna dauka, zaharrak diren beste askok bezala. Mitxelenaren ustez, lehenengo osagaia arroi edo arroil ("mendien arteko sakana") hitzaren aldaera izan daiteke, eta amaieran -eta atzizkia dugu: Arroieta > Arroita. Hala ere, antzekoa den Besoita ikusita ez da hain gardena azalpen hau.